

سخن سردبیر: رهبری هولوگرافیک و جانشین پروری در مواجهه خردمبنا با شهادت فرماندهان؛ برای حفظ صلابت و خلل ناپذیری سرمایه انسانی در حکمرانی جنگ

علی اصغر پورعزت^۱

جایگاه فرماندهان در جنگها بسیار مهم است و فرماندهی نظامی، از حیث مراتب سرنوشت سازی برای کشورها، در شمار منصب های فوق العاده حساس قرار می گیرد؛ به ویژه با تامل بر این واقعیت که فرماندهان، با سه گانه تجلی هوش در جنگ، سروکار دارند: صلابت، زیرکی و خلل ناپذیری.

هوش صلابت آفرین، حاصل ایمان، اقتدار و وفاداری ملی است؛ هوش زیرک ساز، حاصل دانش، توان فنی و هوشیاری تاکتیکی است؛ و هوش خلل ناپذیر، حاصل شهود معنوی، رصد هوشمند و هوشیاری اطلاعاتی است.

در تأمین صلابت ضروری، فرماندهان، در نقش های گوناگون طراحی آفند و پدافند و ترفند، در منزلت برانگیختن نیروها به نبرد شجاعانه، ایمان به پروردگار، وفاداری به ملت و کشور و جدیت در تأمین امنیت مرزها و امنیت روانی جامعه، ظاهر می شوند؛ آن ها مهارت های گوناگون فنی و مدیریتی و رفتاری را به مرور توسعه می دهند و معمولاً به جهت اهمیت جایگاه، اطلاعات حساسی را در اختیار دارند که در شمار اسرار جنگ قرار می گیرند. برخی از این ویژگی ها، یاددانی و آموزش پذیرند و برخی یادگرفتنی و تجربه مدار؛ برخی مبتنی بر توسعه توان تحلیل و خلاقیت و برخی مبتنی بر شهود و معنویت؛ برخی مبتنی بر فناوری و دانش و برخی مبتنی بر ایمان و وفاداری. آشنایی با ظرایف ایمانی و دانش رفتاری در این باره، بسیار کارساز است.

در تأمین زیرکی ضروری، ترفندها و شگفتانه ها توسعه می یابند و فرماندهان با رویکردی ابتکاری به راهها و راهبردهای زمین گیر کردن دشمن می پردازند و با سناریوپردازی، انواع طرحها و ایده های آفندی و پدافندی را پشتوانه رویکرد ترفندی به نبرد می سازند و آینده های محتمل و ممکن را در گستره های از سناریوهای عصرمدار، به کار می گیرند. آنها در هر عصر، با مجموعه ای از ترفندهای جدید ظاهر می شوند که زبان حاکم بر پدیدار جنگ و دفاع را دگرگون می سازند و بر حسب

استناد: پورعزت، علی اصغر (۱۴۰۴). سخن سردبیر: رهبری هولوگرافیک و جانشین پروری در مواجهه خردمبنا با شهادت فرماندهان؛ برای حفظ صلابت و خلل ناپذیری سرمایه انسانی در حکمرانی جنگ. *ارزیابی و رشد سرمایه های انسانی*، ۲(۲)، ۱-۲.

۱. استاد، گروه خط مشی و اداره امور عمومی، دانشکده مدیریت دولتی و علوم سازمانی، دانشکدهگان مدیریت، دانشگاه تهران، تهران، ایران. پورعزت@ut.ac.ir

<https://www.jhcad.ir>

This Journal is licensed under a Creative Commons Attribution-NonCommercial 4.0 International License

ناشر: دانشکده مدیریت، دانشگاه علوم و فنون هوایی شهید ستاری

ارزیابی و رشد سرمایه های انسانی، ۱۴۰۴، تابستان، دوره ۲، شماره ۲، ص. ۱-۲

شاپا: ۹۶۴۴۰

ترفندهای معطوف به معرفی شگفتانه‌های هر عصر، ادبیات میدان را رشد داده، متحول می‌کنند. نکته این است که شگفتانه‌های عصر اقدام، معمولاً برای عصر بعدی کارایی و اثربخشی خور را از دست می‌دهند؛ بنابراین، فرماندهان باید تلاش کنند که همواره، طرح‌های غافلگیرکننده جدیدی را در چپته داشته باشند.

در تأمین خلل‌ناپذیری ضروری، علاوه بر موارد فوق، فرماندهان باید با «پدیدار هوشمند و تغییرپذیر نفوذ» آشنا باشند و با رویکردی آینده‌نگرانه، به خلل‌یابی در ساختار سلسله‌مراتب فرماندهی و سازماندهی و مدیریت نیروها و حلقه‌های نزدیک به آنها بپردازند و با چشمانی همیشه بیدار، خلل‌های نفوذپذیر را شناسایی کرده، راه نفوذ را بر ساحات عملکرد آفندی، عملکرد پدافندی و به‌ویژه، عملکرد ترفندی دشمنان، ببندند.

باید تامل کرد که «خلل‌ناپذیری، سر بقای جوامع کنونی و به ویژه راز پایداری در حکمرانی جنگ، در فضای میدان و خیابان است». خلل‌ناپذیری، مستلزم بهره‌مندی از انواع ظرایف هوشمندی، برای پیش‌بینی، کشف و رصد انواع سناریوهای احتمالی دشمن، در عرصه‌های گوناگون حیات اجتماعی، در هر عصر مفروض، در بی‌نهایت عصر متوالی است. این هوشمندی رشدیابنده، باید در بن‌سازه مدیریت دانش هوشمند فرماندهی جنگ، به طور مستمر حفظ شده، بازپردازی شده، تسری داده شود. بنابراین، جایگزین کردن فرماندهان توانمند و دانا، به‌ویژه در معرکه بحران‌ها و جنگ‌ها، امری بسیار دشوار است.

تجربه دو جنگ ایران عزیز با اسرائیل و آمریکا در سال‌های اخیر نیز نشان داد که یک راهبرد مهم دشمنان، ترور فرماندهان ارشد نظامی و سیاسی است؛ بنابراین باید در پس «توهم سراب‌گونه و تخیل‌آمیخته» سازش شبه‌منطقی در دیپلماسی سلطه، هوشیار بود که در جهان واقع، فقط قدرت و اقتدار، موجب مهار دشمنان می‌شود و ابراز قدرت و اقتدار، مستلزم برخورداری از سه‌گانه در هم‌تافته «صلابت، زیرکی و خلل‌ناپذیری» در گذر زمان است.

سازه معنایی رهبری هولوگرافیک، با تسری دانش رهبری به ژرفای ساختار سرمایه‌انسانی، با نفوذ در فرهنگ ایستادگی و پایداری هوشیارانه و سناریو مینا و عصرمدار در برابر دشمن، امکان جانشین‌پروری و انتصاب سریع و موقعیت‌شناسانه نیروهای هم‌تا را فراهم می‌سازد؛ به‌گونه‌ای که در قالب تیم‌ها و گروه‌های کار فرازمانی، امکان کاربست سیستم برنامه‌ریزی سلولی عصرمدار را برای مواجهه هوشمند و سناریومبنا با آینده در حال پدیداری، در هر وضعیت احتمالی نبرد، با انتخاب و کاربست سناریوی متناسب، فراهم می‌آورد.